

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 668

van **PETER VAN ROMPUY**

datum: 24 augustus 2016

aan **PHILIPPE MUYTERS**

VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Studiedienst Vlaamse Regering - Impact ESR 2010 op aspecten van de Vlaamse concurrentiekracht

In een studie van de Studiedienst van de Vlaamse Regering (SVR) betreffende de impact van ESR 2010 op aspecten van de Vlaamse concurrentiekracht mocht ik kennis nemen van een verslechtering van de Vlaamse handelsbalans, alsook dat de Vlaams loonkost per eenheid met 0,637 in de industrie onder het gemiddelde van de buurlanden (0,657) ligt.

1. Wat zal de minister ondernemen om de verslechtering van de Vlaamse handelsbalans tegen te gaan?
2. Klopt het dat er voor de Vlaamse industrie geen loonkosthandicap meer is, maar zelfs een licht voordeel ten opzichte van de buurlanden?

ANTWOORD

op vraag nr. 668 van 24 augustus 2016

van **PETER VAN ROMPUY**

1. Zoals gelezen kan worden in de studie uitgevoerd door de Studiedienst van de Vlaamse Regering, is de handelsbalans voor Vlaanderen positief met een overschot van 4.4% in 2012 en bevindt zich op een gelijkaardig niveau als in 2008, maar ligt lager dan in 2009. In tegenstelling tot onze buurlanden, kent Vlaanderen een overschot op zowel de goederen- als de dienstenbalans, met een stijgend belang van de diensten zowel wat betreft import, als export.

Op basis van meer recente cijfers van de Nationale Bank en FIT, kan gesteld worden dat in 2015 Vlaanderen voor een record bedrag exporteerde (300,6 miljard euro), met een gelijkblijvende import van 288,8 miljard euro. Een stijging in export van ongeveer 2.16% en een daling van de invoer van ongeveer 0.02%. Vlaanderen doet het in dat opzicht ook beter dan Wallonië en Brussel, waardoor het Vlaamse aandeel steeg naar 83,1% in de totale Belgische export. Toch mogen de relatief betere prestaties van bijvoorbeeld Nederland en Duitsland niet vergeten worden. En, hoewel Vlaanderen het voor haar grootte relatief gezien met de buurlanden niet zo slecht doet, daalt haar aandeel in de wereldhandel wel in absolute termen.

Op basis van bovenstaande cijfers kan dus een verbetering verwacht worden van de Vlaamse handelsbalans, voor de jaren die niet in de SVR studie zijn opgenomen, wat ons doet bevestigen dat we verder moeten gaan op het pad waarmee we nu bezig zijn en verder moeten inzetten op de werking van FIT in haar begeleiding van ondernemingen naar de export toe en het aantrekken van directe buitenlandse investeringen. Daarenboven is het essentieel om nog meer in te zetten op het innovatiever, efficiënter en meer export gericht maken van de Vlaamse ondernemingen.

2. De loonkosten per éénheid product (LEP) in Vlaanderen lagen het voorbije decennium (uitgezonderd 2008), steeds onder het gemiddelde van onze buurlanden (in tegenstelling tot de LEP voor de gehele economie). De Vlaamse arbeidsproductiviteit (een van de factoren die de LEP beïnvloedt) lag in 2013 gemiddeld 18% hoger dan het gemiddelde in onze directe buurlanden en Vlaanderen presteert op dit vlak ook beter dan de ons omliggende landen afzonderlijk. Deze hogere arbeidsproductiviteit kan deels toegeschreven worden aan de structuur van de industrie, die zich door de relatief hogere loonkost, meer heeft toegelegd op minder arbeidsintensieve taken, een proces dat nog steeds versterkt wordt door de relatief hogere prijsstijgingen in de tertiaire sector, die aanleveren aan de industrie. De Vlaamse voorsprong wat betreft arbeidsproductiviteit is wel aan het verkleinen, waardoor extra ingezet diende te worden op loonmatiging.

Zoals in de geciteerde studie ook vermeld, stelt de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB) dat in 2015 de absolute loonkostenhandicap nog steeds 14,2% bedraagt, maar deze ligt wel lager dan eerdere jaren.

De verhouding van de gemiddelde loonkost en de arbeidsproductiviteit geeft de LEP. Om concurrentieel te blijven dient dus zowel ingezet te worden op de arbeidsproductiviteit, als op de relatieve loonkosten. Zo doet Vlaanderen het beter

dan Nederland op vlak van arbeidsproductiviteit in de industrie, maar ligt door het verschil in loonkosten de LEP binnen de Nederlandse industrie lager.